

ہندوستان دی کمیونسٹ پارٹی دی ستھاپنا دی ۸۰ویں ورہے-گنڈھ

دسمبر ۲۵، ۲۰۰۵ نوں ہندوستان وچ کمیونسٹ پارٹی دی ستھاپنا دی ۸۰ویں ورہے-گنڈھ منائی گئی۔ اس موقعے اتے شیبیقائی، شیبیقائی(ایم)، شیبیقائی(ایم-ایل) اتے ہور وی کئی جتھیندیاں نے جلسے اتے میلے کیتے۔ ۲۵ دسمبر ۱۹۲۵ دا دن ہندوستان دی مزدور جماعت دے اتھاس وچ ایہ اک تاریخی پڑاں سی۔ اس دن مزدور جماعت نے آپنی اک آزاد سیاست اتے پروگرام اُلکیا سی۔ سارے ہندوستان دے کمیونسٹاں نے اکٹھے ہوکے اس پارٹی نوں جنم دتا سی۔ مزدور جماعت دی جدوجہد لئی ایہ اک وڈی پراپتی سی۔ دُنیا بھر دے کمیونسٹاں اتے انقلابیو نے اس پراپتی دی شلاگھا کیتی سی۔ کمیونسٹ انٹرنیشنل اتے سٹالن نے اس نوں اک بہت وڈی پراپتی کیہا سی۔

انقلاب لئی لوکاں دے جذباتاں اتے بستیواد دے خلاف لہر دے تیز ہون کرکے پارٹی نے بہت چھیتی ہی مزدور جماعت اتے کساناں دے دلاں وچ آپنی تھان بنا لئی۔ پارٹی دے سرگرم کارکن آزادی دی جنگ اتے لٹ کھسٹ دے خلاف سنگھرش وچ سبھ توں اگے سن۔ انہاں انقلابی ورکراں دی

قربانیاں صدقہ پارٹی نوں لوکاں وچ بہت ہی عزت آتے
مان ملیا۔ ہزاراں ہی پارٹی ورکراں آتے کمیونسٹاں نے
آزادی لئی آتے مُلک دی نوین اُساری لئی اپنی جان دی
بازی لا دتی۔ ہندوستان دے تمام روشن خیال، جمہورپسند آتے
انقلابی گھلائیے پارٹی دے نال سن جاں ایہدے ہمدرد سن۔

پر پارٹی دی ساریاں نالوں وڈی گھاٹ ایہ سی کہ ایہدے
کول اپنا کوئی درشن نہیں سی، کوئی فلسفہ نہیں سی۔ پارٹی
نے ہندوستانی درشن آتے فلسفے توں کوئی سیدھ نہیں لئی۔
ہندوستان دی تاریخ آتے درشن دے آدھار تے اس نے
ہندوستان دا نرنا نہیں کیتا آتے نہ اپنی یدھنیتی ہی
ایہدے آدھار تے بنائی۔ کانگرس، مُسلم لیگ آتے ہورناں
پارٹیاں وانگ ہی ایہ پارٹی وی یورپین لبرل سیدھانت دی شکار
رہی۔ مارکسواد نوں عمل دا راہ روشن کرن والی وچاردھارا
دے طور تے ورتن دی تہاں تے ایہدی ورتوں ہندوستانی
درشن نوں نکارن لئی ہی کیتی گئی۔

پارٹی نے اپنی کسے دستاویز جاں پارٹی کانگرس وچ ہندوستانی
درشن، سیاسی سیدھ، آرتھک آتے سیاسی نظریے آتے ایہدی
لوڑ بارے کدیں کوئی چرچا نہیں چھیڑی۔ اس گھاٹ کر کے کمیونسٹ
لہر سیدھانتک آتے رُہانی طور تے مضبوط نہیں ہو سکی

اَتے لبرل ٹیموکریسی نال ہی جڑی رہی۔ اس کر کے ایہ
 پہلے دنوں ہی کانگرس اَتے نہرو-گاندھی دے پچھے لگی
 رہی۔ ہُن وی کمیونسٹ لہر دا اک وڈا حصہ منموہن
 سنگھ اَتے کانگرس دا ہمیتی بنیا ہویا ہے۔ ہندوستانی درشن
 دی گھاٹ کر کے ہی پارٹی نے ۱۹۴۴ وچ پاکستان متاع پاس
 کر کے ہندوستان دی فرقو آدھار تے ونڈ دی حمایت کیتی۔
 اس سیدھانتک گھاٹ کر کے ہی کمیونسٹاں نے نہ تاں ہکاں
 بارے کوئی سیدھانت وکست کیتا نہ ذات-پات دے مسئلے بارے،
 اَتے نہ قوماں، کومیتاں اَتے قبیلیاں بارے ہی کوئی سیدھانت
 وکست کیتا۔ انہاں سارے مثلیاں نوں انہاں یورپین نظریے
 نال ہی دیکھیا۔

ایہ کوئی حیرانی والی گل نہیں ہے کہ کمیونسٹ پارٹی دی ۸۰
 ویں ورھے گنڈ دے موقعے تے وی انہاں نے ہندوستانی
 درشن دی لوڑ بارے کوئی گل نہیں کیتی۔ ہندوستانی کمیونسٹاں
 دی اس گھاٹ بارے ساتھی ہر دیال بینس نے اک سوال
 دے جواب وچ ۱۹۹۶ وچ کیہا سی۔۔۔۔۔

س ایہ سوال بڑا عجیب جیہا ہے سوال ہے۔ مثلاً ایہ ہے کہ،
 کیہ سیدھانت دے بغیر یدھنیتی دا ہونا سنہو ہو سکدا ہے؟
 نہیں، بالکل نہیں۔ سیدھانت ہی چیتنا دے روپ نوں گھڑدا

ہے۔ ایہ دسدا ہے کہ سماج دی تہ وچ جو لہر ہے اوس
دا رُخ کدھر نوں ہے۔ کیہ اسیں ہندوستان دے سماج دی
گل کر ہاں، کہ نہیں؟ کیہ اسیں ہندوستانی سماج دے ہیٹھلی
ہلچل بارے گل نہیں کر رہے؟ جے اسیں ہندوستانی سماج
دی گل کر رہے ہاں تاں فیر ہندوستانی سدھانت بغیر

گزارہ نہیں۔ سانوں اک اجیہی چیتنا چاہیدی ہے، جو بطور
اک انقلابی طاقت دے، بالکل بینکس ہووے۔ اس تراں دی
چیتنا کتھوں آویگی جے سانوں ایہو علم نہیں کہ سماج دی
تہ ہیٹھاں کیہ ہو رہیا ہے؟

ہندوستانی سدھانت نوں وکست کرن دا سارا کم جے پوری
سختی آتے ضبط نال کیتا جاوے تاں ہندوستانی کمیونسٹاں
وچ ایہ اتہاہ حوصلہ آتے وشواس پیدا کریگا جہدی اس
ویلے انہاں وچ گھاٹ ہے۔ ایہدے نال ہی اک زبردست وچاردھارک
گھول آتے بحث چلاؤن لئی نیہہ بنیگی آتے سامراجواد، برجوازی
آتے سنسار پچھا کھڑ دے سدھانتاں دا ٹاکرا کرن لئی
وی ہتھ مضبوط ہونگے۔ ہندوستان دے بڈھیجیوی طبقے نوں
وی، پہلی واری، کوئی انقلابی کم کرن آتے مُلک لئی کم
کرن دا موقع ملیگا۔

یورو-کیندرواد دا مطلب صرف ایہو سدھانت ہی نہیں ہن۔ یورو-کیندرواد
دا مطلب اس گلوں انکار کرنا ہے کہ ہور کسے دی وی
آپنی سوچ ہون دی کوئی گنجائش ہو سکی ہے۔ جے ایہ سدھانت

صرف سامراجیاں آتے سرمائے داراں دے ہندے آتے انہاں پچھے
 کسے قوم جاں نسل دا زور نہ ہندا تاں لوکاں نے
 ہریک تہاں انہاں سدھانتاں نوں کدوں دے ہی ردّ کر چکے
 ہونا سی۔ پر کیونکہ ایہ سدھانت یورپ دی دھرتی وچوں پیدا
 ہوئے آتے یورپ آتے امریکہ دیاں وڈیاں شکتیاں انہاں
 سدھانتاں دیاں پرچارک سن، اس کرکے ایہ سرمائے داری آتے
 سامراجواد دے مفاداں دی راکھی دے ہتھیار بن گئے۔ ایہ
 کوئی معمولی جہی گل نہیں۔
 اک سوال پچھن والے نے کیا کہ، مارکسواد-لیننواد دی
 سائنس یورپین نہیں بلکہ سموچی منگھتا دے اتہاس دا جمع
 جوڑ ہے۔

ایہدا جواب دندیاں کامریڈ بینس نے کیا سی:
 نہیں، ایہ گل نہیں ہے۔ مارکسواد-لیننواد وچ ہندوستان
 دے وکاس دا کنا گو لیکھا-جوکھا ہے؟ مارکسواد-لیننواد،
 ہریک تہاں، عمل دی رہنمائی کرن والی وچاردھارا ہے پر
 ایہ کہنا کہ مارکسواد-لیننواد ساری منگھتا دے اتہاس
 دا جمع جوڑ ہے، اک بہت ہی خطرناک گل ہے۔ اس تراں
 دی گل کرنا مارکسواد-لیننواد دے وقار نوں گھٹاؤنا آتے
 ایہنوں اک لکیر دے فقیر والی گل بنا دینا ہے جو ہریک
 تہاں، ہریک حالات وچ، آتے ہریک ستھتی وچ ان بن لاگو
 ہون والا منتر ہووے۔

اس ویلے مارکسواد-لیننواد نوں وی یورو-کیندرواد دیاں عینکل
نال ویکھن دا رواج زوراں تے ہے۔ اُتے اپنا سدھانت
وکست کرن دا کم نہ کرن لئی کئی اس تہ نوں اک بہانے
وجوں ورت رہے ہن۔ اپنا کم کرن دی بجائے اوہ آپ وی
مارکسواد-لیننواد نوں یورو-کیندرواد دی نظر نال ہی ویکھن
لگ پیندے ہن اُتے مارکسواد-لیننواد نوں یورو-کیندرواد
وچ رنگدے ہن۔

ہور، ایہ کہنا کہ مارکسواد-لیننواد ساری منگھتا دے
اتہاس دا لیکھا-جوکھا ہے، اک لاپرواہی والی اُتے غلط
گل ہے۔ زیویقہ سٹالن کہندے ہن، لیننواد، سامراجواد
اُتے پرولیتاری انقلاب دے یُگ دا مارکسواد ہے۔ گل ہور
وی نکھارنی ہووے کرنی ہووے تاں کہہ سکدے ہاں کہ لیننواد
مکھ طور تے پرولتاری انقلاب دا سدھانت اُتے داء-پیچ
ہے، اُتے خاص طور تے پرولیتاری دی ڈکٹیٹر شپ دا داء
پیچ اُتے سدھانت ہے۔ ہندوستان دے حالات وچ ایہ سدھانت
اُتے داء-پیچ لاگو کیویں کیتے جا سکدے ہن جے سانوں
ایہو نہیں پتہ کہ ہندوستان دے حالات کیہ ہن، جے ہندوستان
دی آرتھکتا دا کوئی علم نہیں، جے ہندوستان دے فلسفے،
سیاست اُتے سبھیچار دا کوئی علم نہیں؟
ہندوستانی لوک اُتے کمیونسٹ جنرل چر یورپین لبرلواد
اُتے ہور سدھانت تیاگ کے ہندوستانی درشن توں سیدھ نہیں

لیندے اُنّاں چر اوناں دی مُکتی نہیں ہو سکی۔ لوکاں
 لئی ایہ دُکھ دی گلّ ہے کہ پارٹی دی ۸۰ویں ورھے-گنڈھ
 دے موقعے اُتے وی اس اہم مدّے بارے کمیونسٹاں نے
 اس گھاٹ نوں پرا کرن بارے کوئی گل نہیں کیتی اُتے اپنی
 اس غلطی توں کوئی سبق سکھن بارے پرکھ-پڑچول نہیں کیتی۔
 ہندوستانی درشن بغیر انقلاب اگے نہیں وڈھ سکا۔ ایہ
 کم لوکاں نوں کرنا ہی پویگا اُتے لوک اس تاریخی لوڑ
 نوں سمجھ کے وکھ وکھ تھانواں تے ہندوستان وچ وی
 اُتے باہر لے مُلکاں وچ وی اس مسلے بارے وچار وٹاندرے
 اُتے گوشٹیاں کر رہے ہن۔ ساتھی ہر دیال بینس دی اگوائی
 وچ ایہ کم ۱۹۹۰ وچ ہندوستانی درشن بارے کانفرنساں دی
 لڑی نال شروع ہويا۔ کنیڈا، امریکہ، انگلینڈ اُتے ٹرینیداد
 وچ ہندوستانی درشن بارے بہت ہی کامیاب کانفرنساں ہوياں۔
 ہندوستان وچ وی ہندوستانی درشن توں سیدھ لے کے مسلے
 حلّ کرن لئی وچار وٹاندرے اُتے گوشٹیاں ہو رہیاں ہن۔
 نوجوان، دیش-بہگت، روشن خیال اُتے بُدھیجیوی اپنے درشن توں
 سیدھ لے کے اپنے مسلے حلّ کرن لئی اُدم کر رہے
 ہن۔ کمیونسٹاں نوں اس کم وچ موہرے ہو کے حصّہ پاؤنا
 چاہیدا ہے۔ ہندوستانی انقلابی سدھانت بغیر انقلاب ناممکن
 ہی ہے۔

